

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
30 серпня 2023 р.,
протокол № 05

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Особистісний розвиток»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
загальноуніверситетська вибіркова дисципліна
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
28 серпня 2023 р.,
протокол № 09

Завідувач кафедри

 Наталія ВИГОВСЬКА

Розробник: к.е.н., доцент кафедри фінансів та цифрової економіки,
ТКАЧУК Вячеслав

Житомир
2023–2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 14 / 2</i>

Робоча програма загальноуніверситетської вибіркової навчальної дисципліни «Особистісний розвиток» для студентів 3-х курсів затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування 30 серпня 2023 р., протокол № 05.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: _____ (шифр і назва)	Загальноуніверситетська вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: _____ (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5,0; самостійної роботи студента – 4,4; заочної форми навчання: аудиторних – 0,2; самостійної роботи студента – 9,2.	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		16 год.	1,3 год.
		Практичні	
		64 год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		10 год.	86,7 год.
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 88,9 % аудиторних занять / 11,1 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 3,7 % аудиторних занять / 86,3 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Особистісний розвиток» є надання студентам можливостей для оволодіння системними знаннями теорії та практики соціального, психічного та суспільного розвитку особистості як самокерованої системи.

Головними **завданнями** навчальної дисципліни є:

- формуванні у студентів загальних ґрунтовних навичок наукового аналізу процесів у сфері розвитку особистості, посиленні в них інтересу до наукових досліджень у цій галузі знань;

- опануванні студентами уявлень про особистісний розвиток, який відбувається під впливом внутрішнього та зовнішнього середовищ;

- поглиблення розуміння особистісного розвитку в умовах підвищення вимог до людини праці.

Студенти будуть **знати**:

- різні теорії, які допомагають зрозуміти, як формується і розвивається особистість;

- які фактори мотивують людей до досягнення цілей і як збудження та внутрішня мотивація впливають на результати діяльності;

- ефективні методи міжособистісного спілкування, включаючи слухання, виявлення емпатії, виразність і невербальну комунікацію;

- методи управління стресом, включаючи релаксацію, різні стратегії подолання стресу та підтримку психічного здоров'я;

- як ставити та досягати професійних цілей і розробляти плани кар'єрного росту.

У результаті опанування навчальної дисципліни «Особистісний розвиток» студенти будуть **вміти**:

- аналізувати та розуміти свої власні цінності, переконання, сильні та слабкі сторони;

- ставити перед собою конкретні цілі та розробляти плани їх досягнення;

- ефективно управляти часом, приймати виважені рішення, комунікувати та співпрацювати з іншими;

- управляти своїми емоціями та розуміти емоції інших людей;

- розвивати навички врегулювання конфліктів та співпраці в трудовому колективі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ ЇЇ ПОВЕДІНКИ

Тема 1. Сутність, рушійна сила та чинники розвитку особистості

Поняття «людина», «особистості», «індивіда», «індивідуальності».

Життєва позиція людини.

Суспільний розвиток особистості. Види розвитку людини. Фізичний розвиток

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	

людини. Показники функціонального стану людини. Вагово-ростовий індекс Кетле. Вагово-ростовий індекс Брока. Грудинно-ростовий індекс. Психічний розвиток особистості. Особливості психічного розвитку особистості. Соціальний розвиток особистості.

Рушійна сила розвитку особистості.

Чинники розвитку людини. Біологічна спадковість. Соціальне успадкування. Активна діяльність людини. Зв'язок результатів розвитку особистості та інтенсивності діяльності.

Природно-соціальне середовище. Близьке та далеке середовище. Виховання людини.

Чинники впливу на розвиток людини.

Тема 2. Етапи та рівні особистісного розвитку людини

Етапи особистісного зростання. Процес особистісного зростання. Визначення ідеального «я». Аналіз власних достоїнств і недоліків. Складання плану навчання. Практичне закріплення нових навичок.

Рівні розвитку людини. Розвиненість авторської позиції. «Тваринний» або інстинктивний рівень розвитку людини. «Біороботи» (зомбі, соціальні наркомани). «Демонічний» рівень розвитку людини (рівень начальника). Людський рівень розвитку людини. Просвітлений рівень розвитку людини (мудрець).

Рівні малого та великого особистісного росту людини. Малий особистісний ріст. Великий особистісний ріст.

Джерела і чинники формування особистості. Чинники соціалізації людини. Речовинно-предметний чинник соціалізації людини. Соціально-інституціональний чинник соціалізації людини. Інформаційний чинник соціалізації людини. Формування етнічних установок. Вплив регіональних умов, у яких живе й розвивається особистість. Мега-, макро-, мезо- та мікро- фактори соціалізації людини.

Джерела соціалізації особистості: первинний досвід; культурно-соціальний досвід; активність самої особистості у виборі знань та їх осмисленні.

Тема 3. Роль емоцій у діяльності, поведінці та розвитку особистості

Емоції у пізнавальній діяльності та творчості. Емоційне життя людини. Функції емоцій. Емоційна напруга. Роль емоцій у виникненні стресових станів.

Пізнавальна діяльність людини. Альтруїстичні, комунікативні, глоричні, праксичні, пугнічні, романтичні, гностичні, естетичні, гедоністичні та акизитивні види емоцій. Роль емоцій у творчому процесі.

Оволодіння поведінкою, роль символічних засобів регуляції емоційних станів. Емоційна напруженість в діяльності людини. Емоційні стани, що переживає працівник у ході трудової діяльності.

Необхідність психічної саморегуляції. Загальні закономірності саморегуляції людини. Працівник як самокерована система. Емоційна регуляція. Аутотренінг. Медитація. Прийоми саморегуляції мислення. Методи оптимізації психічних станів працівників: гімнастика, самомасаж, нервово-м'язова релаксація, дихальна

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	

гімнастика.

Емоційні властивості особистості. Емоційні властивості людини: емоційна збудливість; глибина переживання емоцій; емоційна ригідність; емоційна стійкість; експресивність; емоційний відгук; емоційний оптимізм – песимізм. Взаємозв'язок між песимізмом і слабким здоров'ям людини.

Динамічні властивості емоційності. Почуття. Типові розходження емоційних особливостей. Емоційні натури. Сентиментальні натури. Пристрасні натури.

Тема 4. Контроль і планування поведінки особистості

Поняття психологічних механізмів цілеспрямованої поведінки людини. Критерії цілеспрямованої поведінки людини: визначення підцілі; вибір засобів досягнення цілей і підцілей; уникнення повторень; насичення.

Підходи до аналізу структури регуляції дії. Теорія функціональної системи. Компоненти функціональної системи: аферентний синтез; ухвалення рішення; модель результатів дії (акцептор) та її програма; дія та її результат; зворотний зв'язок. Плани і структура поведінки людини. Теорія чотирьох стадій дії, або модель Рубікону. Теорія мотиваційного контролю Ханленда.

Вплив мети на поведінковий акт. Параметри мети: складнощі мети; ефект складності мети; специфічність мети; зовнішні та внутрішні цілі; тимчасова віддаленість/близькість мети.

Зворотний зв'язок та ефективність наступної дії. Джерело зворотного зв'язку. Типи зворотного зв'язку. Зворотний зв'язок, заснований на соціальному порівнянні. Негативний зворотний зв'язок. Позитивний зворотний зв'язок.

Змістовий модуль 2. ЗДІБНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема 5. Здібності та їх вплив на стиль поведінки та формування особистості

Поняття здібностей та їхнього розвитку. Загальна спрямованість особистості.

Види здібностей людей. Загальні здібності людини. Спеціальні здібності людини. Потенційні здібності. Актуальні здібності. Провідні й допоміжні властивості.

Рівні здібностей людини: репродуктивний; творчий. Обдарованість. Талант. Геніальність.

Закономірності та механізми формування і розвитку здібностей. Задатки людини. Нахили людини. Справжній нахил. Хибний нахил.

Тема 6. Воля і безвілля як психічний процес свідомої регуляції людиною своєї діяльності та поведінки

Поняття про волю. Вольові дії.

Довільні дії та їх особливості. Мимовільні дії. Довільні дії та рухи. Зовнішні подразники рухів і дій.

Мова. Роль мови у розвитку довільних рухів і дій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	

Аналіз складної вольової дії. Мотив. Прості та складні вольові дії. Успішність вольового акту.

Основні якості волі. Вольова якість людини. Істотні якості волі людини: рішучість, витриманість і наполегливість. Упертість. Самостійність. Самовладання. Конформність.

Безвілля, його причини і переборення. Слабохарактерні люди. Випадки хворобливого безвілля – абулія. Причини безвілля.

Тема 7. Розвиток конкурентоспроможної особистості в сучасному суспільстві

Розуміння поняття «конкурентоспроможна особистість». Конкурентоспроможна особистість. Сфери розвитку конкурентоспроможної особистості: сфера діяльності; сфера спілкування; сфера особистості та її самосвідомості.

Етапи розвитку конкурентоспроможної особистості. Принцип саморозвитку. Технологічна модель розвитку конкурентоздатної особистості. Стадії оптимізації поведінки людини: підготовка; усвідомлення; переоцінка; дія. Ділові ігри.

Психологічні основи розвитку інтегральних характеристик конкурентоспроможної особистості. Особистісна спрямованість, компетентність, гнучкість. Стадії оптимізації особистості та її поведінки: підготовка, усвідомлення, переоцінка, дія. Основні процеси розвитку особистості: мотиваційні, когнітивні, афективні, поведінкові; комплекс методів впливу.

Спрямованість особистості. Компетентність конкурентоспроможної особистості. Гнучкість конкурентоспроможної особистості. Ригідність у когнітивній сфері (інтелектуальна ригідність). Ригідність в емоційній сфері (емоційна ригідність). Ригідність у поведінковій сфері (поведінкова ригідність).

Фрустрація. Фрустраційна толерантність. Емоційна експресивність. Поведінкова гнучкість. Характеристики властиві ригідності поведінки. Тверда рольова поведінка. Професійна деформація особистості.

Психічна інфляція. Синдром хронічної втоми і синдром емоційного вигорання. Професійна втома. Астенія перевтоми. Ключові ознаки емоційного вигорання.

Інтелектуальна гнучкість. Мобільні, динамічні, процесуальні. Індивідуальні особливості, пов'язані з характером прийняття рішень.

Гнучкість мислення. Інтелектуальна гнучкість.

Концептуальна модель розвитку конкурентоспроможної особистості.

Тема 8. Кризи особистості в сучасному суспільстві

Криза. Розуміння криз особистості у психології. Чинники кризи. Перебудова психологічної структури особистості.

Типи криз особистості: кризи психічного розвитку; вікові кризи; кризи невротичного характеру; професійні кризи; критично-сміслові кризи; життєві кризи. Поверхова криза. Поглиблена криза. Глибинна криза. Критичні події. Групи критичних подій: нормативні; ненормативні; екстраординарні (наднормативні). Модальність подій: позитивна і негативна. Нормальна або прогресивна криза. Наближення нормальної кризи. Анормальна (регресивна) криза. Кризи психічного

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 14 / 8</i>

розвитку дітей. Творчі кризи. Фази вікових криз. Типи конфліктів професійного розвитку особистості: мотиваційний; когнітивно-дієвий; поведінковий.

Ставлення до кризи та її подолання. Типові ставлення до життєвої кризи: ігноруюче ставлення; перебільшуюче ставлення; демонстративне ставлення; волюнтаристське ставлення; продуктивне ставлення. Стратегії розв'язання життєвої кризи. Конструктивні та деструктивні життєві стратегії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 9

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Розвиток особистості та формування її поведінки								
Тема 1. Сутність, рушійна сила та чинники розвитку особистості	11	2	8	1	11,5	0	0,5	11
Тема 2. Етапи та рівні особистісного розвитку людини	11	2	8	1	11,5	0	0,5	11
Тема 3. Роль емоцій у діяльності, поведінці та розвитку особистості	11	2	8	1	10,6	0,6	0	10
Тема 4. Контроль і планування поведінки особистості	12	2	8	2	10,7	0	0	10,7
Модульна контрольна робота №1	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом за змістовим модулем 1	45	8	32	5	44,3	0,6	1	42,7
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Здібності та психологічні особливості конкурентоспроможної особистості								
Тема 5. Здібності та їх вплив на стиль поведінки та формування особистості	11	2	8	1	11	0	0	11
Тема 6. Воля і безвілля як психічний процес свідомої регуляції людиною своєї діяльності та поведінки	11	2	8	1	11,7	0,7	0	11
Тема 7. Розвиток конкурентоспроможної особистості в сучасному суспільстві	11	2	8	1	11,5	0	0,5	11
Тема 8. Кризи особистості в сучасному суспільстві	12	2	8	2	11,5	0	0,5	11
Модульна контрольна робота №2	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом за змістовим модулем 2	45	8	32	5	45,7	0,7	1	44
Усього годин	90	16	64	10	90	1,3	2	86,7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 10

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Сутність, рушійна сила та чинники розвитку особистості	8	0,5
2.	Тема 2. Етапи та рівні особистісного розвитку людини	8	0,5
3.	Тема 3. Роль емоцій у діяльності, поведінці та розвитку особистості	8	0
4.	Тема 4. Контроль і планування поведінки особистості	8	0
5.	Тема 5. Здібності та їх вплив на стиль поведінки та формування особистості	8	0
6.	Тема 6. Воля і безвілля як психічний процес свідомої регуляції людиною своєї діяльності та поведінки	8	0
7.	Тема 7. Розвиток конкурентоспроможної особистості в сучасному суспільстві	8	0,5
8.	Тема 8. Кризи особистості в сучасному суспільстві	8	0,5
	Разом	64	2

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Сутність, рушійна сила та чинники розвитку особистості

1. Застосувати показники функціонального стану людини (вагово-ростовий індекс Кетле, вагово-ростовий індекс Брока, грудинно-ростовий індекс) на практиці.
2. Сформулювати способи виховання людини.
3. Визначити чинники, що завдають впливу на розвиток людини.

Тема 2. Етапи та рівні особистісного розвитку людини

1. Провести аналіз власних достоїнств і недоліків.
2. З'ясувати вплив регіональних умов на розвиток особистості.
3. Проаналізувати джерела соціалізації особистості.

Тема 3. Роль емоцій у діяльності, поведінці та розвитку особистості

1. Розглянути прийоми саморегуляції мислення людини.
2. Обґрунтувати взаємозв'язок між песимізмом і слабким здоров'ям людини.
3. Визначити типові розходження емоційних особливостей.

Тема 4. Контроль і планування поведінки особистості

1. Розглянути психологічні механізми цілеспрямованої поведінки людини.
2. Дослідити структуру поведінки людини.
3. Навести умови отримання позитивного зворотного зв'язку.

Тема 5. Здібності та їх вплив на стиль поведінки та формування особистості

1. Провести аналіз здібностей людей.
2. Встановити різницю між репродуктивним і творчим рівнями здібностей людини.
3. Навести приклади справжніх і хибних нахилів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 11

Тема 6. Воля і безвілля як психічний процес свідомої регуляції людиною своєї діяльності та поведінки

1. З'ясувати зовнішні подразники рухів і дій.
2. Визначити причини і способи переборення безвілля.
3. Класифікувати причини безвілля людини.

Тема 7. Розвиток конкурентоспроможної особистості в сучасному суспільстві

1. Дослідити стадії оптимізації поведінки людини.
2. Навести приклади сучасних ділових ігор.
3. Визначити причини професійної деформація особистості.

Тема 8. Кризи особистості в сучасному суспільстві

1. З'ясувати причини криз особистості.
2. Провести класифікацію типів конфліктів професійного розвитку особистості.
3. Навести приклади конструктивних і деструктивних життєвих стратегій.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студент виконує за темами модуля за програмою у вигляді задач, ситуацій, реферативних доповідей, есе, повідомлень, структурно-логічних схем, презентацій, звітів з власного дослідження тощо.

8. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження) із застосуванням інформаційних технологій (PowerPoint-презентація, Canva-презентація);
 - практичні (вправи, практичні роботи, тестування).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.
4. За мірою управління навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з електронним навчальним курсом, виконання навчальних проєктів.

Використовуються дистанційні методи навчання. Дистанційні технології

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.X1-2023
	Екземпляр № 1	

навчання передбачають здійснення взаємодії між учасниками освітнього процесу як асинхронно, так і синхронно у часі. Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами освітнього процесу, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форуми, соціальні мережі, веб-ресурси університету тощо. Синхронний режим – взаємодія між суб'єктами освітнього процесу, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференція, соціальні мережі тощо).

Основною організаційною формою наведених вище методів навчання є лекція та семінарські (практичні) заняття. Передбачено, що заняття повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність студентів, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: рефлексії, дискусії, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіаосвіти тощо. Це лекції-бесіди, презентації проєктів, заняття з елементами рольових ігор і ситуативних вправ, навчального тренінгу.

9. Методи контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється у формі вхідного, поточного, модульного, підсумкового та залишкового контролю. **Вхідний контроль** – це оцінювання рівня підготовленості здобувача вищої освіти перед вивченням навчальної дисципліни. Результати вхідного контролю не враховуються в оцінюванні результатів вивчення навчальної дисципліни, але є підставою прийняття рішення про внесення коректив у робочу програму навчальної дисципліни.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи. Може проводитися у формі усного опитування, виконання письмового завдання, комп'ютерного або письмового тестування, виступів на семінарських та практичних заняттях, у формі колоквиуму.

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів, який проводиться у формі модульної контрольної роботи. Підсумковий контроль здійснюється безпосередньо після завершення вивчення навчальної дисципліни.

В університеті використовується кредитно-модульна система організації освітнього процесу, що передбачає рейтингову систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти. В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених студентом балів, які переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

На останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюються результати поточної успішності за 100-бальною, за національною та за шкалою ЄКТС. Здобувач вищої освіти має право обрати підсумкову атестацію з навчальної дисципліни за результатами або поточної успішності, або тестування. У випадку обрання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1	

Арк 14 / 13

здобувачем вищої освіти складання екзамену у формі тестування, результати поточної успішності не враховуються. У разі згоди здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона є остаточною і вноситься у залікову книжку студента (індивідуальний навчальний план) та у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка не вноситься у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти і підсумкова атестація здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється тільки за результатами підсумкового контролю у формі тестування.

Залишковий контроль проводиться у формі комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни.

Модульний контроль. Модульний контроль здійснюється у формі 2 контрольних робіт (максимальна оцінка – 10 балів) за окремими частинами дисципліни (модулями). За відсутності студента на контрольному заході без поважних причин модуль вважається не опанованим. Перескладання модулів здійснюється у терміни визначені викладачем. Результати модульного контролю доводяться до відома студентів. Максимальна кількість балів за семестр дорівнює 100 балам.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	10	10	10	10	10	10	10	
M1 (10)				M2 (10)				

Примітка: T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів; M1, M2 – змістові модулі.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре	Зараховано	82–89
C			74–81
D	Задовільно	Зараховано	64–73
E			60–63
FХ	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F		Не зараховано	0–34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Арабчук Я.І. Джерела і чинники формування особистості. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2011. № 44. С. 43–46.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/ 051.00.1/Б/ ВК.Х1-2023
	Екземпляр № 1 Арк 14 / 14	

2. Варій М.Й. Загальна психологія : навч. посібн. 2-ге вид., виправ. і доп. К. : Центр учбової літ. 2007. 968 с.

3. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посібн. К. : Знання, 2006. 311 с.

4. Лавриченко Н.М. Проблеми гуманістичного спрямування шкільної соціалізації: педагогічні роздуми і нотатки. К. : ТОВ «Інсайт-плюс», 2006. 279 с.

5. Винославська О.В., Бреусенко-Кузнецов О.А., Зливков В.Л. Апішева А.Ш., Васильєва О.С. Психологія : навч. посібн. К. : ІНКОС, 2005. 352 с.

6. Сейко Н.А. Доброчинність у сфері освіти в Україні (XIX – початок ХХ століття): Київський учбовий округ : моногр. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2006. 447 с.

Допоміжна література

1. Калька Н.М. Сучасні засоби психічної саморегуляції у науково-педагогічних працівників. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2009. № 2. С. 31–43.

2. Лазуренко О.О. Емоційність як особливий психологічний феномен і предмет сучасних досліджень. Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. 2013. Том 6. С. 236–243.

3. Масленнікова Д.Ю., Попова Т.М. Взаємовплив пізнавальної діяльності та розвитку емоційно-психологічної сфери учнів засобами музейної педагогіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Педагогіка, соціальна робота». Ужгород : Говерла, 2013. Вип. 28. С. 107–112.

4. Петрочко С.П. Деякі аспекти соціального виховання у вищих навчальних закладах мистецького профілю. Соціалізація особистості : зб. наук. праць. – Том ХХІV. К. : Логос, 2005. С. 139–146.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. HR Ліга: спільнота кадровиків і фахівців з управління персоналом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hrliga.com/index.php>. – Дата звернення: 25.09.2023.